

EEN CHINEESCH NIEUJAARSFEEST.

Het grootste feest der Chinezen is het nieuwjaarsfeest. Reeds in de laatste maanden van het oude jaar wordt veel over het aanstaande nieuwe jaar gesproken, en men bemerkt bij oud en jong een bijzondere stemming. In de laatste weken heerscht er een zekere bandeloosheid, vooral onder de jeugd; en voor de Europeërs is het altijd een onaangename tijd. Men kan zich niet gerust op reis begeven, wijl overal roovers loeren, en ook 's nachts moet men onophoudelijk op zijne hoede zijn, omdat nu hier dan daar ingebroken wordt; want voor het nieuwjaarsfeest wil iedereen geld hebben, al moest hij het ook stelen.

Langs de straat heerscht een ontzettend gewol en heidensch rumoer, in de huizen groote drukte. De mannen brengen hunne rekeningen in orde, de vrouwen bereiden het rijstmeel voor de nieuwjaarskoken, die zij klopkoken heeten. Eenige dagen vóór nieuwjaar hoort men bijna uit alle huizen, (slechts de klaaghuizen uitgenomen) het kloppen der vrouwen. Gewoonlijk helpen zij daarin elkander en zitten dan regt vertrouwdelijk bij elkaar en verblijden zich over de welgelokte koken. Voor ons hebben deze koken volstrekt niets aantlokkends. Zij bestaan gewoonlijk alleen uit gerookt rijstmeel en suiker, sommigen komen ook boonen, en een kruid dat veel van peterselie weg heeft, er in. Door het kloppen worden zij zoo hard, dat men ze later met geweld moet stuk slaan. Men gebruikt er diepe vormen voor, in welke sierlijke figuren en vooral chinese teekens gegraveerd zijn. Deze teekens moeten gelukwensen beduiden, en zoo al meer. Behalve deze klopkoken worden nog vele andere soorten van gebak gemaakt, b. v. tongwan, in olie gebakken ringen van rijstmeel; sijne tsehtan van suiker, aardappelenmeel en gerookt rijstmeel; sjak isou, bijna als onze pepernoten, in olie gebakken enz.

Is de oudejaarsavond gekomen, dan worden de huizen schoon gemaakt, natuurlijk op chinese manier, zoodat de morsigheid en de stof toch nog in alle hoeken blijft liggen; maar van buiten vindt men dan voor het minst eenmaal in het jaar de huizen een weinig schoon, zoodat men zich zelden het geval is, wijl zijne kippen, duiven en andere dieren den bodem bemorsen, zonder dat men aan vegegen of waschen denkt. Aan de deuren en boven de tafels die ter eere der voorvaders staan, worden nieuwe afgodspapieren geplakt, en de deurgeesten aan de huisdeuren en zoo aan ieder vertrek; geene plaats van eenige beteekenis mag vergeten worden, en overal moet nog een goede wensch bijgevoegd worden. Vervolgens wordt op den oudejaarsavond in alle huizen dankoffer aan de goden gebragt; geen enkele mag er vergeten worden. Allerlei soort van vleesch wordt er geofferd; kippen, varkens en visch; en van alle gebakken moeten de goden ook wat hebben, doch niet allen tegelijk. Eerst wordt het offer voor den een gezet, en als deze den aangename geur een tijd lang heeft ingedemd, dan zet men het voor den anderen neer; en zoo voort, tot dat alle andere een beurt gehad hebben. De haardgod echter wordt nog eens afzonderlijk bedacht. De rijken bestellen ook wel oude vrouwen, die alle afgelegte plekjes moeten opzoeken, waar het offer noodig moet zijn, op de straten, op het veld, in den tempel, die aan de voorvaders gewijd is, enz.

Daarbij komen dan nog allerlei huiselijke aanleidingen tot dankoffers. Daar is b. v. in de tweede of derde maand van het jaar de wanzegger gekomen, en heeft gezegd, dat

den kinderen een bijzonder ongeluk bedreigt en hij raadt derhalve aan, zich tot een bepaalden god om hulp te wenden. De ouders hebben zich tot de goden gewend, en het kind is verschoond gebleven, derhalve wordt den goden op nieuwjaarsdag een bijzonder dankoffer gebragt. Heeft de god echter het kind niet behoed, is het werkelijk iets wervaren, dan krijgt de god tot straf niet gelijk anders van hun vleesch, visch, kip, papieren, kleeders en dergelijke, maar slechts een kop water en een stuk gele suiker; en bovendien wordt het dien god met uitdrukkelijke woorden gezegd waarom hij ditmaal zoo karig gespijgd wordt.

Onder zulke verrichtingen gaat de laatste avond van het jaar voorbij. Zware arbeid wordt er niet verricht. Men ziet bijna alle menschen in hun beste pak. De mannen en jongens laten zich het hoofd seheren en den staart vlechten. Kortom: alles bereidt zich op het nieuwe jaar voor. In den nacht wordt reeds veel rumoer gemaakt, met chinese voetzokers, met trommels en het slaan van de gong; maar als eerst het nieuwe jaar is aangebroken dan maakt het volk langs de straten een overdoovend geraas. Eene lange reeks van voetzokers wordt om den anderen aangestoken en onder vreeslijk gekraak en geknal verbrand; de trommel wordt in de eerste dagen bijna zonder ophouden geslagen en daartusschendoor de gong.

Op nieuwjaarsdag wordt weder geofferd, den voorouderen zoowel als den goden; en dit offeren wordt nog onderscheidene dagen, door velen zelfs veertien dagen achtereen, voortgezet. Nu zou men denken, dat zulk een gewichtig feest ten minste door het huisgezin gemeenschappelijk zou gevierd worden; maar de geheele feestviering schijnt hoofdzakelijk alleen in eten en drinken te bestaan. Zelfs wenschen man en vrouw niet eens elkander bij het nieuwe jaar geluk. Daarentegen moeten de kinderen den ouderen gelukwensen, de schoondochter de schoonouders enz. De rang van ouderdom schijnt zeer nauwkeurig in acht genomen te worden. Op den eersten dag blijven de menschen bij elkander te huis; op den tweeden dag worden de felicitatiebezoeken afgelegd (zie de afbeelding). Men geeft elkander geschenken, maar gewoonlijk slechts etwaren, als varkensvleesch, eenden, eijeren enz.

Op den eersten dag van het jaar wordt gewoonlijk geen vleesch gegeten; ook de goden krijgen dan geen vleesch. Daarentegen eet men des te meer op de andere dagen; en ook reeds in de laatste maand van het oude jaar. De rijken verzoeken elkander ook ten eten. Voor dezen vreemde feesttijd hebben de Chinezen hunne bijzondere vermakelijkheden. Troepen gochelsaars trekken rond, die voor geld hunne kunsten vertoonen. De vrouwen zijn dan zeer opgesmakt, ook zij leggen dan onder elkander bezoeken af, en omstreeks het nieuwe jaar vinden zij dan ook den tijd om in de Lai-pao-tong, d. i. in het bedehuis, te komen.

T. M. L.

HOE MEN ZIJN GELD HET BESTE
UITLEENEN KAN.

„Waarom weent gij?“ vroeg Willem aan een kleinen armoedig gekleeden jongen, dien hij onderweg ontmoette, toen hij uit school kwam.

„Ik heb honger,“ antwoordde de kleine jongen, „en ik heb niet te eten.“

„Zoo! Maar waarom gaat ge dan niet wat aan uwe moeder vragen?“

„Mijne moeder heeft ook niets; zij ligt ziek te bed.“

„Waar is uw vader?“

„Een vader heb ik niet meer; die is verdronken.“

„Waar woont ge?“

„Daar ginds!“ antwoordde de jongen, en wees naar eene ellendige hut.

„Ga met mij mede,“ zeide Willem; „ik zal u wat geven.“

Willem had eenige centen in den zak, ging daar een brood voor koopen en gaf het den armen jongen. Deze nam het aan; maar hoe gretig hij het brood ook aankweek, durfde hij er toch niets van afbreken. — Willem haalde zijne mes uit den zak, sneed er een snee af en gaf hem die; maar hij kon zijne tranen niet bedwingen, toen hij zag hoe gretig de arme jongen het opat — met schaamte en berouw herinnerde hij zich, dat hij er zich menigwerf over beklagd had, dat hij niets meer dan eene snede tarwe- en roggebrood met boter er op voor zijn ontbijt kreeg. Vele kinderen zouden wel altijd wat lekkers of snoeprij willen hebben, en bedenken niet dat er honderden snakken naar de spijze die zij dikwerf misnoegd opeeten.

Willem versam van den kleinen jongen, dat het armoedige huisgezin, waartoe hij behoorde, nog maar kort geleden in het dorp was komen wonen; dat de moeder den dag na hare aankomst ziek was geworden; en dat zij sedert den vorigen dag nog niets te eten hadden kunnen bekomen.

Willem liep naar de hut en vond een vrouw, die er wel arm maar toch knap uitzag, ziek te bed, met twee kinderen die naast haar stonden te wenen. Toen hij binnen kwam, hoorde hij een zeggen: „och, moeder, geef mij toch wat te eten; ik heb zoo'n honger.“ De kleine jongen liep naar het bed, gaf het brood aan zijne moeder, en met

den vinger naar Willem wijzende, zeide hij: „hij heeft het gekocht.“ — „God zegene u!“ sprak de moeder, „en geve u het brood des eeuwigen levens.“

De twee meisjes hielden op met schreijen, en onderwijl zij hare tranen afveegden, sprongen zij op van blijdschap. De jongste trachtte het brood te nemen. Willem bemerkte, dat de moeder te zwak was om het brood te snijden. Daarom nam hij het, sneed er een paar sneeden voor de kinderen af en een voor de moeder, die er een klein stukje van opat. Vervolgens sloot zij de oogen, en het scheen dat zij in stilte bad.

„Dat schijnt eene vrome vrouw te zijn,“ dacht Willem, „een van de armen des Heeren.“ — Daarop wendde hij zich tot de zieke en zeide: „Ik zal voor u wat anders gaan halen.“

Hij ging heen en nam den kleinen jongen mede; hij bragt hem bij eene mevrouw, die daar digt bij woonde. Deze ging terstond het arme huisgezin bezoeken, en zond hun melk, brood, boter en suiker. Daarna liep Willem naar zijnen vader, en vertelde hem alles wat hij gezien had.

Willem bezat eenige guldens, die hij van lieverlede gekregen en zuinig bespaard had. Zijne vader had hem sterk aangeraden zijn geld niet te versnoepen, maar er liever wogels voor te koopen, om die te fokken en daarna te verkoopen. De man meende dat hij de dingen bij het regte einde had; doch hij vergistte zich deerlijk: want hij dacht, helaas! aan niets anders dan aan de dingen dezer wereld, en om maar geld te verdienen.

Willem had reeds vroeg zijne moeder verloren; doch deze had hem den Heer toegewijd. Hij was nu ruim tien jaren oud, en de Heer had de lessen, die zijne meesters hem gaven, zoodanig gezegd, dat hij niet alleen goed wist wat zijn plicht was, maar dat het ook zijne grootste begeerte was den Heer te dienen. Hij vroeg zichzelf nu af, wat hij toch doen kon, om die arme weduwe te helpen. Spoedig wist hij raad.

„Vader!“ zeide hij, „weet gij wel dat ik mijn geld uitleenen kan?“

„Ja, misschien aan dezen of genen gult onder uwe makkers.“

„Neen, neen, vader! ik leen niet zonder goede securiteit.“

„O ja! dat mag ik gaarne hooren; nu, in dat geval kunt gij doen zoo als gij wilt. Leen uw geld uit; maar zorg dat gij het niet kwijt raakt.“

Het duurde niet lang, of Willem had al zijn geld der arme weduwe ter hand gesteld, en hij verliet haar zonder haar den tijd te laten, hem te bedanken.

Op zekeren avond vroeg Willems vader hem, of hij zijn geld al uitgezet had.

„Ja, vader!“ zeide hij.

„En aan wien hebt gij het geleend?“

„Ik heb het aan de arme weduwe gegeven en aan hare drie uitgehongerde kinderen, die in het hutje achter de kerk wonen.“

Zijn vader zette een zeer bedenkelijk gezigt. „Noemt gij dat leenen?“ vroeg hij; „zou mijn zoon mij bedriegen?“

„Neen, vader!“ sprak Willem, „ik heb het uitgeleend; en dat zal ik u bewijzen.“ Hij haalde zijn bijbel en toonde zijn vader den tekst Spr. 19: 17: „Die zich des armen ontfert, leent den Heere; en Hij zal hem zijne weldad vergelden.“

„Zoo als gij dus ziet, ik heb den Heer geleend, en ik geloof, dat zijn Woord eene goede securiteit is.“

„Gij hebt aan God geleend? God zal het u nooit terug geven.“

„Ik verzeker het u, dat Hij het mij terug zal geven.“

„Ik dacht dat gij verstandiger waart,“ zeide de vader, „maar op een zachteren toon; want inderdaad was hij grootsch op het verstand en de snedigheid van zijnen zoon, en hij wilde hem in het aanwenden van die eigenschappen niet ontmoedigen. — Hij nam uit zijne beurs een even groote som als die zijn zoon had weggegeven, en stelde hem die ter hand.“

„Wijl ik geloof dat de Heer het u nooit terug zal geven,“ zeide hij, „zal ik het u maar moeten weêrom geven; anders waart ge uw geld kwijt.“

„Ik bedank u wel, vaderlief!“ antwoordde Willem, met blijdschap. „Maar naar mijne wijze van zien, heeft de Heer mij mijn geld teruggegeven, en wel veel eerder dan ik dacht. Ik hoopte ter nauwer nood, dat Hij mij, hetgene ik uitgeleend had, in geld zoo teruggeven. Hij is het die mijn vader zoo welwillend heeft gemaakt, om het mij weêrom te geven; ik ga voort met leenen,“ zeide hij bij zichzelf. Hij behield zijn leven lang deze gewoonte. Al wat hij uitsparen kon, gaf hij aan de armen. Hij ging voort met den Heer te leenen, die hem altijd meer teruggaf dan hij had uitgeleend.

BERIGT.

De Zondagschool-Almanak is aan de Leden der Ned. Zondagschool Vereeniging, die f 5.— jaarl. contributie betalen, verzonden. De andere Leden kunnen daarvan een exempl. gratis bekomen bij de Uitgevers HÖVEKER & ZOON te Amsterdam, tegen afgifte van hunne handteekening.